

Helsingin yliopisto - Helsingfors universitet - University of Helsinki ID 2008-400

Tiedekunta-Fakultet-Faculty Valtiotieteellinen tiedekunta		Laitos-Institution-Department Yhteiskuntapolitiikan laitos
Tekijä-Författare-Author Kuusinen-James, Kirsi		
Työn nimi-Arbetets titel-Title Yhteinen vastuu- muuttuva työnjako? : uusi sosiaalinen sopimus ikääntyneiden hoivan järjestämisestä		
Oppiaine-Läroämne-Subject Sosiaalityö		
Työn laji-Arbetets art-Level Lisensiaatintyö	Aika-Datum-Month and year 2008-05-09	Sivumäärä-Sidantal-Number of pages 130 s., 2 liites.
<p>Tiivistelmä-Referat-Abstract</p> <p>Tutkimuksen kohteena on ikäihmisten hoivan järjestämiseen liittyvä vastuu ja näkemykset sen jakautumisesta hoivaa tuottavien tahojen kesken. Tutkimus rakentaa kuvaa tämänhetkisistä hoivaa ja apua antavista henkilöistä sekä siitä, keitä avun tarvitsijat ovat. Tutkimus kartoittaa myös kuntalaisten näkemyksiä hoivan järjestämisen vastuutahoista tulevaisuudessa sekä siitä, miten he näkevät oman halukkuutensa ja mahdollisuutensa osallistua läheisen auttamiseen. Tutkimuksen empiirisen aineiston muodostaa Päijät-Hämeen alueellinen hyvinvointibarometri 2005. Vuoden 2005 syyskuussa kerättyyn kyselyyn vastasi 2110 henkilöä ja vastausprosentti oli 37,6. Aineistoa painotettiin analyysivaiheessa siten, että se vastasi Päijät- Hämeen väestöä.</p> <p>Ikäihmisten hoivan järjestämiseen liittyvien näkemysten tarkastelussa käytettiin apuna sukupolvi- ja sukupuolisopimuksia. Sosiaalisia sopimuksia neuvotellaan uudelleen ja tällöin on tärkeää kuulla myös kuntalaisia. Kyselyyn vastaajat olivat vahvasti sitä mieltä, että ihmisten tulisi osallistua enemmän apua tarvitsevien läheistensä auttamiseen. Läheisilleen hoivaa tuotti noin joka viides (21 %) päijäthämäläinen. Hoivan tuottajista kaksi kolmannesta oli naisia. Eniten apua annetaan iäkkäille vanhemmille tai appivanhemmille, mutta myös ei lähiomaisiksi luokiteltavia henkilöitä (naapureita ja ystäviä) autettiin usein. Kahteen suuntaan hoivaajia, joilla yhdistyvät työssäkäynti, (appi)vanhempien hoiva ja kotona asuvat alaikäiset lapset, oli 13 prosenttia kaikista hoivaajista. Tavallisinta avun antaminen oli alemmilla toimihenkilöillä. Johtavassa asemassa olevista tai ylempiin toimihenkilöihin kuuluvista miehistä läheistään auttoi hieman yli joka kymmenes (12 %) vastaaja, kun taas samassa asemassa olevista naisista yli kolmasosa (37 %) toimi auttajana.</p> <p>Omat mahdollisuudet huolehtia lähipiiriin kuuluvista henkilöistä pitkäaikaisen avuntarpeen johdosta vaihtelivat iän, sukupuolen ja ammattiaseman mukaan. Jaettu vastuu oli selkeästi suosituin vaihtoehto. Päävastuuta hoivasta oli valmis ottamaan vain noin 5 % vastaajista ja ensisijaisesti yhteiskunnan tehtäväksi hoivan järjestämisen näki 15 % vastaajista. Miehet olivat kaksi kertaa useammin kuin naiset sitä mieltä, että hoivavastuu kuuluu ensisijaisesti yhteiskunnalle ja ikääntyneistä vastaajista kaksi kertaa useampi kuin nuoremmista oli tätä mieltä. Halukkuutta osallistua hoivaan on kuitenkin runsaasti. Se kenestä ollaan valmiita huolehtimaan, miten ja millä edellytyksillä halutaan rajata tarkasti. Hoivaa halutaan antaa lähinnä (avo)puolisolle ja omille/ appivanhemmille. Huolehtiminen nähtiin lähinnä konkreettisenä apuna tai sosiaalisesta hyvinvoinnista huolehtimisena. Tärkeimpinä edellytyksinä hoivan antamiselle nähtiin yhteiskunnan ja muun perheen tarjoama tuki sekä joustavat työaikajärjestelyt.</p>		
Avainsanat-Nyckelord-Keywords ikäntyneet hoivatyö vastuu omaishoito julkiset palvelut		
Säilytyspaikka-Förvaringsställe-Where deposited		
Muita tietoja-Övriga uppgifter-Additional information		